

Sygn. akt VIII GC 458/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Agnieszka Górską **Protokolant:** st. sekr. sąd. Marta Perkowska

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2015 r. w Szczecinie na rozprawie

połączonych spraw z powództwa W. H.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę 275.091, 90 zł (dawna sygnatura VIII GC 416/14) oraz o zapłatę 100.000 zł

I oddala powództwo o zapłatę 275.091,90 zł;

II zasądza od powoda W. H. na rzecz pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. kwotę 7217 zł (siedmiu tysięcy dwustu siedemnastu złotych) tytułem kosztów procesu;

III oddala powództwo o zapłatę 100,000 zł;

IV zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3617 zł (trzech tysięcy sześciuset siedemnastu złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VIII GC 458/14

UZASADNIENIE

W. H. wniósł dnia 20 sierpnia 2014 r. pozew w postępowaniu upominawczym przeciwko I.# (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 100.000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 sierpnia 2014 r. z tytułu kary umownej oraz kwoty 391,78 zł tytułem skapitalizowanych na dzień 15 sierpnia 2014 r. odsetek wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, a także o zasądzenie kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazał, że swoje roszczenie opiera na postanowieniu dokumentu określanego jako porozumienie z dnia 23 lipca 2013 r., w którym pozwana zobowiązała się, poza świadczeniem głównym, do spełniania określonych obowiązków informacyjnych, pod rygorem naliczenia kary umownej w wysokości 100.000 zł za niewykonanie któregokolwiek z nich.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 26 sierpnia 2014 r. Sąd uwzględnił roszczenie powoda w całości.

Pozwana dnia 17 września 2014 r. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty, domagając się oddalenia powództwa w całości oraz o zasądzenia od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej oraz dwukrotności opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła zarzut uchylenia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem groźby, zarzut nieważności zastrzeżenia kary umownej (wywodziła w tym zakresie, że kara umowna została w porozumieniu zastrzeżona na wypadek niewykonania zobowiązania pieniężnego), jak również nieziszczenia się określonych umową przesłanek odpowiedzialności z tytułu kary umownej, a także podniosła zarzut ewentualny miarkowania kary umownej oraz zarzut ewentualny potrącenia wierzytelności dochodzonej pozwem ze swoimi

wierzytelnościami wobec powoda. Pozwana przede wszystkim podkreślała przy tym, że powód nie świadczył na jej rzecz żadnych usług pośrednictwa, ani przed, ani też po podpisaniu porozumienia z dnia 23 lipca 2013 r.

W związku ze skutecznym wniesieniem sprzeciwu przez pozwaną sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym i zarejestrowano pod sygn. VIII GC 458/14.

W. H. dnia 3 września 2014 r. wniósł nadto pozew w postępowaniu upominawczym przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 273.630,04 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 28 sierpnia 2014 r. z tytułu faktury VAT I. 3/08/2014 oraz kwoty 1.461,86 zł tytułem skapitalizowanych na dzień 27 sierpnia 2014 r. odsetek wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, a także o zasądzenie kosztów procesu. Roszczenie swoje powód opierał również na porozumieniu z dnia 23 lipca 2013 r., w tym przypadku w zakresie należności głównej – prowizji za pośrednictwo.

Przewodniczący składu orzekającego stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i na jego zarządzenie z dnia 11 września 2014 r. sprawę przekazano do rozpoznania w postępowaniu zwykłym i zarejestrowano pod sygn. VIII GC 416/14.

Pozwana wniosła odpowiedź na pozew, w której domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości podwójnej stawki minimalnej oraz dwukrotności opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwana wniosła przy tym o połączenie spraw do wspólnego rozpoznania. Linię obrony oparła natomiast pozwana na zarzucie uchylenia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem groźby, zakwestionowała należność wskazaną w fakturze nr (...), podniosła przy tym, że powód nie świadczył na rzecz pozwanej żadnych usług pośrednictwa, ani przed, ani też po podpisaniu porozumienia z dnia 23 lipca 2013 r., a także podniosła ewentualny zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej pozewem przez powoda ze wskazanymi wierzytelnościami powódki przysługującymi jej wobec powoda.

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2014 r. Sąd połączył sprawę VIII GC 416/14 do wspólnego rozpoznania ze sprawą z powództwa W. H. przeciwko I.# (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S. o zapłatę kwoty 100.000 zł toczącą się pod sygn. VIII GC 458/14.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały swoje stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W. H., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P. P.H.U. (...), realizował określone prace na budowie terminala re-gazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Ś. jako podwykonawca (...). (...) z siedzibą w S. D. M. we W. .

niesporne

W. H. nawiązał współpracę ze spółką (...) już w około 2009, 2010 roku.

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

zeznania świadka G. C. (k. 340-342, 345)

przesłuchanie W. H. (k. 461-462, 466)

Na budowie pracował m.in. (...) budownictwa (...), pracownik spółki (...), w czasie budowy pełniący funkcję szefa działu cywilnego, który kontaktował się z podwykonawcami. Kierownikiem robót ze strony przedsiębiorstwa (...) prowadzonego przez W. H. był (...) budownictwa (...), który niekiedy był obecny podczas spotkań między W. H. a M. L.. Na budowie w Ś. pracował jako kierownik robót od stycznia 2013 r., zaś M. L. znał od około 2010 r. z innych budów. Ł. B. był pracownikiem spółki (...) od 15 kwietnia 2013 r. do 20 sierpnia 2014 r., pracował jako kierownik robót.

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

zeznania świadka G. C. (k. 340-342, 345)

zeznania świadka Ł. B. (k. 342-343, 345)

W. H. łączyła z (...) umowa – Kontrakt nr: (...) datowany na dzień 29 marca 2012 r., którego przedmiotem były prace ziemne i instalacja UG.

dowód: tłumaczenie przysięgłe pierwszej strony kontraktu nr 689376 (k. 437)

Dnia 1 grudnia 2012 r. powód (P.P.H.U. (...)) zlecił (...) sp. z o.o. wykonanie nawierzchni z płyt drogowych wraz z pracami przygotowawczymi, tj. wykonanie profilowania i uzupełnienie istniejącego kruszywa, wykonanie rowu odwadniającego za wskazaną cenę, we wskazanej ilości i w terminie do dnia 31 stycznia 2013 r.

dowód: zlecenie z dnia 1.12.2012 r. (k. 139, 203 oraz k. 134 sprawy VIII GC 416/14)

W. H. i M. L., jako reprezentant (...) sp. z o.o., podpisali również list intencyjny, w którym wskazano, że **jego przedmiotem jest wykonanie** różnych prac dodatkowych na potrzeby Generalnego Realizatora Inwestycji, takich jak roboty drogowe, serwisowe, ziemne itp., które I.-D. będzie wykonywał na polecenie i pod nadzorem (...), zaś rozliczenie odbywać się będzie na podstawie cen ryczałtowych za dany miesiąc z limitem godzin pracy. Warunki pracy określono jako „faktura raz w miesiącu na jego koniec z płatnością 45 dni pod warunkiem zapłaty przez (...) dla zleceniodawcy – M. H.”. Wskazano również, że po akceptacji cenowej zleceniodawcy od (...), zleceniodawca podpisze w ciągu tygodnia umowę z wykonawcą na te prace.

dowód: list intencyjny (k. 140-141, 204-205 oraz k. 135-136 sprawy VIII GC 416/14)

Pod koniec grudnia 2012 r. (...) zwrócił się do W. H., jako swojego podwykonawcy, o wybudowanie drogi tymczasowej z płyt. Wtedy to W. H. przedstawił spółce (...) swojego podwykonawcę spółkę (...) i jej prezesa zarządu M. L.. Wcześniej ani spółka (...), ani jej prezes zarządu M. L. nie byli znani spółce (...).

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

zeznania świadka G. C. (k. 340-342, 345)

przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

Prezes zarządu (...) sp. z o.o. wystawił dnia 5 kwietnia 2013 r. PPHU (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 187.600,71 zł za prace ryczałtowe na polecenie i pod nadzorem (...) [(...). p. A.]. Na fakturze umieszczono dopisek „wpłynęło 11.04.13. poz. 2 nie zatwierdzona przez (...)”. Do faktury załączono sporządzone w języku angielskim i podpisane przez M. L. zestawienie prac wykonanych w marcu 2013 r. W. H. spłacał fakturę nr (...) częściami: dnia 15 kwietnia 2013 r. kwotę 87.600,71 zł, dnia 17 maja 2013 r. kwotę 50.000 zł, a dnia 7 czerwca 2015 r. kwotę 30.750,15 zł z adnotacją, że została pomniejszona o kompensatę.

dowód: faktura nr (...) (k. 111, 320 oraz k. 111 sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac za marzec 2013 r. (k. 320v)

potwierdzenie przelewu z dnia 15.04.2013 r. (k. 321)

potwierdzenie przelewu z dnia 17.05.2013 r. (k. 321v)

potwierdzenie przelewu z dnia 7.06.2013 r. (k. 322)

W. H. skierował dnia 6 maja 2013 r. pismo do S. C., Generalnego Realizatora Inwestycji, w którym dokonał oficjalnego zgłoszenia (...) sp. z o.o. jako swojego przyszłego podwykonawcy, załączając dane na temat spółki (...), oraz projekt umowy.

dowód: pismo z dnia 6.05.2013 r. z tłumaczeniem przysięgłym (k. 143-145, 206-208 oraz k. 137-139 sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 20 maja 2013 r. W. H. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą P. P.H.U. (...) zawarł z (...) sp. z o.o. reprezentowaną przez prezesa zarządu M. L. umowę nr (...) (...) (...), w której § 1 wskazano, że zamawiający W. H. zleca, a wykonawca (...) sp. z o.o. przyjmuje do realizacji wykonanie robót budowlanych na terenie budowy terminala (...) w Ś., zaś zakres prac to: dedykowana grupa dla prac (...), roboty ziemne, wykopy, zasypki, wykonywanie chudych betonów, roboty drogowe. W § 4 określono warunki płatności i tak w ust. 1 wskazano, że za wykonanie przedmiotu umowy przysługiwało będzie wynagrodzenie jednostkowe na podstawie wykonanych prac według obmiarów (szacunkowo 3.000.000 zł netto), w ust. 3 wskazano, że cena obejmuje wszelkie koszty związane z realizacją zadania wynikające wprost z dokumentacji technicznej oraz wykonania przez wykonawcę projektu, natomiast w ust. 4 wskazano, że płatność nastąpi w ciągu 14 dni od dnia otrzymania płatności na konto (...) od (...) ((...)) za prace wykonane przez podwykonawcę, przy zaznaczono, że decyduje data wpływu środków na konto (...). W § 5 z kolei wskazano, że podstawą do wystawienia faktury stanowić będzie protokół z odbioru przejściowego wystawianego jeden raz w miesiącu, na podstawie którego wykonawca wystawi fakturę VAT, a płatność nastąpi tylko i wyłącznie w ciągu 14 dni od dnia otrzymania płatności na konto (...) od (...) ((...)) za prace wykonane przez podwykonawcę, przy czym decyduje data wpływu środków na konto (...).

dowód: umowa nr (...) (...) (...) (k. 453-458)

Dnia 11 czerwca 2013 r. pozwana wystawiła PPHU (...) fakturę VAT nr (...) za wykonanie skarpy w M. na kwotę 33.825 zł brutto płatną przelewem w terminie 30 dni, natomiast dnia 25 czerwca 2013 r. Pozwana wystawiła PPHU (...) fakturę VAT nr (...) za prace ryczałtowe na polecenie i pod nadzorem (...) na kwotę brutto 290.371,43 zł płatną przelewem w terminie 30 dni. Przy czym „30 dni” zostało odręcznie przekreślone i opatrzone dopiskiem „7 dni od daty otrzymania zapłaty od (...) parafowanym przez M. L.. Fakturę podpisał W. H. jako osoba upoważniona do odbioru faktury.

dowód: faktura nr (...) (k. 119, 329 oraz k. 115 sprawy VIII GC 416/14)

faktura nr (...) (k. 112 oraz k. 111v sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 25 czerwca 2013 r. prezes zarządu (...) sp. z o.o. M. L. wystawił PPHU (...) fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 290.371,43 zł płatną przelewem w terminie 30 dni, natomiast dnia 28 czerwca 2013 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę brutto 311.134,71 zł, obie za prace ryczałtowe na polecenie i pod nadzorem (...), przy czym na obu adnotację „30 dni” odręcznie przekreślono i dodano parafowany dopisek „7 dni od daty otrzymania zapłaty od (...)”. Obie faktury podpisał W. H. jako osoba upoważniona do ich odbioru.

dowód: faktura nr (...) (k. 317)

faktura nr (...) (k. 319)

M. L. wysłał e-mailem dnia 1 lipca 2013 r. W. H. tabele zawierające zestawienie rozliczeń płatności dotyczące G. Ś. między W. H. a (...) sp. z o.o. sporządzone na dzień 30 czerwca 2013 r. w zestawieniu tym wskazano, że W. H. jest winny spółce (...) kwotę 53.523,59 zł brutto z tytułu faktur nr (...).

dowód: e-mail z dnia 1.07.2013 r. z zestawieniem (k. 145-150, 209-214 oraz k. 140-145 sprawy VIII GC 416/14)

W toku realizacji budowy pojawiały się trudności z dokonywaniem płatności na rzecz dalszych podwykonawców z uwagi oczekiwanie wykonawców na zapłatę ze strony (...), co związane było z dokonywaniem określonych formalności. Zatory płatnicze były zgłaszane spółce (...) przez dalszych podwykonawców.

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

zeznania świadka Ł. B. (k. 342-343, 345)

Zatory w płatnościach zgłaszał spółce (...) również M. L. jako prezes zarządu spółki I.-D..

dowód: przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

W czasie, gdy spółka (...) była podwykonawcą W. H. co do prac zleczanych mu przez spółkę (...), spółka (...) prowadząc ustalenia dotyczące tych prac dokonywała je przy udziale zarówno W. H. jak i reprezentanta spółki (...), zwykle M. L.. Ponieważ jednak spółce (...) zależało na zwiększeniu efektywności realizowanych prac postanowiła zawrzeć umowę bezpośrednio ze spółką (...) jako swoim podwykonawcą, tak aby sprawować bezpośrednią kontrolę nad wykonywanymi przez nią pracami, nie zaś jak dotychczas, za pośrednictwem W. H..

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

W. H. nie uczestniczył bezpośrednio w negocjacjach prowadzonych w zakresie zawarcia bezpośredniej umowy o podwykonawstwo między spółką (...), reprezentowaną przez M. L., a spółką (...).

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

przesłuchanie W. H. (k. 461-462, 466)

przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

W. H. został poinformowany o intencji spółki (...) odnośnie podjęcia bezpośredniej współpracy z pozwaną. Spółka ta zwróciła się do niego o przedłożenie cennika usług, który był stosowany w relacjach między W. H., a (...) sp. z o.o., tak aby stanowił odniesienie pozwalające na określenie rynkowego cennika za prace w ramach umowy o podwykonawstwo między spółkami (...) a I.-D.. W. H. wyraził zgodę wobec spółki (...), ażeby spółka (...) została jej bezpośrednim podwykonawcą. Działania spółki (...) nie były spowodowane złą jakością prac wykonywanych przez W. H.; otrzymywał on kolejne zlecenia od (...).

dowód: zeznania świadka K. I. (k. 337-340, 345)

Od lipca 2013 r. M. L. sporządzał bilans przepracowanych godzin i przekazywał go spółce (...). Również od lipca 2013 r. zwiększyła się liczba pracowników spółki (...) na placu budowy.

dowód: zeznania świadka Ł. B. (k. 342-343, 345)

przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

Spółka (...) pracowała w całości jako podwykonawca W. H. do dnia 12 lipca 2013 r., natomiast po dniu 23 lipca 2013 r. została bezpośrednio podwykonawcą spółki (...). W stosunku do W. H. pozostała jedynie podwykonawcą robót elektrycznych.

dowód: przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

W. H., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą P.P.H.U. (...), oraz M. L., prezes zarządu I.# (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S., podpisali dokument zatytułowany „Porozumienie zawarte w dniu 23.07.2013 roku w S. [...]”, w którym wskazano, że porozumienie jest zawierane w związku z faktem, iż (...) [jak

określano W. H.] współpracuje jako podwykonawca z (...). (...) jako wykonawcą przy trwającej budowie terminalu re#gazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Ś., a I.#D. wyraża wolę dostawy materiałów, świadczenia usług sprzętem budowlanym, pracownikami oraz wykonywania robót budowlanych na przedmiotowej budowie. W ust. 1 Porozumienia wskazano, że jest nim ustalenie zasad współpracy stron w zakresie warunków przekazywania i wysokość prowizji należnej (...) za pośrednictwo przy zawieraniu umów sprzedaży towarów i wszelkich usług oraz robót budowlanych zawieranych pomiędzy I.# (...) sp. z o.o. a (...). (...) z siedzibą w S. D. M. (M.) [we W.] lub każdym innym podmiotem pracującym na terminalu (...) w Ś.. W ust. 2 z kolei strony zgodnie oświadczyły, że (...) wprowadził I.#D. na budowę i skontaktował ze sobą I.#D. oraz (...), bez A. I.-D. nie były w stanie podjąć takiej współpracy na terminalu (...). W ust. 3 natomiast wskazano, że w związku z wykonaniem przez (...) na rzecz I.#D. usługi pośrednictwa, I.#D. zapłaci na rzecz (...) wynagrodzenie prowizyjne w wysokości i na warunkach określonych w § 4 porozumienia.

W § 2 zatytułowanym „Prawa i obowiązki Stron” określono obowiązki spółki (...)#D. w stosunku do W. H., sprowadzające się w szczególności do przekazywania (...) w określonych terminach informacji i dokumentów, terminowej zapłaty należnej prowizji (lit. a) oraz przekazywania (...) co miesiąc kopii raportów prac wraz z protokołem odbioru usług wykonanych przez I.#D., podpisanych przez (...) lub innego zleceniodawcę oraz dostarczenia ksera faktur VAT podbitych i potwierdzonych przez (...) lub innego zleceniodawcę (lit. e).

W § 4 zatytułowanym „wynagrodzenie prowizyjne” wskazano w ust. 1, że I.#D. każdorazowo zapłaci na rzecz (...) wynagrodzenie prowizyjne w wysokości określonej stosownie do lit. a do lit. j. W ust. 2 z kolei wskazano, że I.#D. będzie informował na bieżąco przed zawarciem kolejnych zakresów prac lub nowych umów, i z tytułu tych innych prac (...) [W. H.] będzie otrzymywać prowizje od I.#D. w wysokości każdorazowo ustalonej przez strony. W ust 3 strony zgodnie postanowiły, iż za umowę zawartą za pośrednictwem (...) będzie uważana każda umowa usług, robót budowlanych, wynajmu, sprzedaży lub dostawy materiałów budowlanych, a także każda inna podobna umowa zawarta pomiędzy I.# (...) a (...). (...) lub innych podmiotów w okresie trwania budowy terminalu re#gazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Ś., aż do jej całkowitego zakończenia.

W § 5 zatytułowanym „Kary umowne” w ust. 1 wskazano, że w przypadku braku poinformowania (...) [W. H.] przez spółkę (...)#D. o zawarciu umowy z (...). (...) lub z innym podmiotem w terminie określonym w § 4 ust. 3, jak również w przypadku braku wykonania przez I.#D. obowiązków określonych w § 2 I.#D. zapłaci na rzecz (...) karę umowną w wysokości 100.000 zł, przy czym kara ta przysługuje za każdorazowe naruszenie obowiązków przez I.#D. (ust. 2).

dowód: porozumienie z dnia 23.07.2013 r. (k. 15-18 oraz k. 13-16 sprawy VIII GC 416/14)

Celem W. H., który zamierzał osiągnąć poprzez zawarcie Porozumienia było uzyskanie od spółki (...) różnicy między zyskiem na wynagrodzeniu, jakie I.-D. miała uzyskać pracując jako podwykonawca spółki (...), a zyskiem na wynagrodzeniu, jakie I.-D. uzyskiwała pracując jako podwykonawca W. H..

dowód: przesłuchanie W. H. (k. 461-462, 466)

zeznanie świadka G. C. (k. 340-342, 345)

Prezes zarządu spółki I. M. L. przede wszystkim zainteresowany był bezpośrednim wykonywaniem robót na rzecz (...); liczył, że jeżeli podpisze porozumienie z W. H., to spółka (...) otrzyma od W. H. zapłatę za prace wykonane jako jego podwykonawca.

dowód: przesłuchanie M. L. (k. 463-465, 466)

W. H. dokonał dnia 7 sierpnia 2013 r. płatności przelewem kwoty 10.000 zł i 179.629,61 zł z tytułu (...) oraz kwoty 311.134,71 zł z tytułu faktury (...).

dowód: wydruk historii zapisów księgowych PPHU (...) od dnia 11.04.2013 r. do dnia 19 grudnia 2013 r. (k. 151-160 oraz k. 146-155 sprawy VIII GC 416/14)

potwierdzenia przelewu z dnia 7.08.2103 r. (k. 318-318v, 319v)

Dnia 14 sierpnia 2013 r. M. L. wystawił PPHU (...) fakturę VAT nr (...) za grupę robót elektrycznych – czerw. G. Ś. na kwotę brutto 19.188 zł płatną przelewem w terminie 30 dni. Na fakturze umieszczono odrębny paraflowany dopisek „wpłynęła 21.08.13.”. Do faktury załączono sporządzone w języku angielskim zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za czerwiec 2013 r.

dowód: faktura nr (...) (k. 113, 323 oraz k. 112 sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za czerwiec 2013 r. (k. 323v)

M. L. wystawił PPHU (...) dnia 20 sierpnia 2013 r. faktury VAT nr (...) za prace ryczałtowe na polecenie i pod nadzorem (...) na kwotę brutto 232.998,90 zł płatną przelewem w terminie 30 dni, oraz za grupę do robót elektrycznych – lipiec G. Ś. na kwotę brutto 45.490,32 zł płatną przelewem w terminie 30 dni, przy czym na obu fakturach „30 dni” zostało odrębnie przekreślone i opatrzone dopiskiem „7 dni od daty zapłaty przez (...)”. Dokonano także odrębnych dopisków u dołu faktury „wpłynęła 31.08.13 nie zatwierdzone przez (...)” płatność 7 dni od momentu [daty] zapłaty przez (...). Do faktur dołączono sporządzone w języku angielskim zestawienia robót, na podstawie których wystawiono faktury.

dowód: faktura nr (...) (k. 114, 324 oraz k. 112v sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie robót za lipiec 2013 r. (k. 324v)

faktura nr (...) (k. 115, 325 oraz k. 113 sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za lipiec 2013 r. (k. 325v)

Dnia 4 września 2013 r. M. L. wystawił PPHU (...) fakturę VAT nr (...) za grupę do robót elektrycznych – lipiec G. Ś. na kwotę brutto 33.165,72 zł płatną przelewem w terminie 30 dni. Na fakturze umieszczono odrębny dopisek „otrzymałem 04.09.13. płatność po zapłacie przez (...)”. Do faktury załączono sporządzone w języku angielskim zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za sierpień 2013 r.

dowód: faktura nr (...) (k. 116, 326 oraz k. 113v sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za sierpień 2013 r. (k. 326v)

Dnia 7 października 2013 r. (...) sp. z o.o. jako podwykonawca robót zawarła z (...). (...), jako wykonawcą budowy terminala re-gazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Ś. umowę – C. No. (...).

niesporne

M. L. dnia 18 października 2013 r. wystawił PPHU (...) faktury VAT nr (...) za grupę do robót elektrycznych – wrzesień G. Ś. na kwotę brutto 29.344,11 zł oraz za grupę do robót elektrycznych – październik G. Ś. na kwotę brutto 12.501,72 zł, które miały być płatne przelewem w terminie 30 dni, przy czym na u dołu obu faktur umieszczono odrębny dopisek „otrzymałem 22.10.13. płatne po zapłacie przez (...)”. Do faktur załączono sporządzone w języku angielskim zestawienia prac, za które faktury zostały wystawione.

dowód: faktura nr (...) (k. 117, 327 oraz k. 114 sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za wrzesień 2013 r. (k. 327v)

faktura nr (...) (k. 118, 328 oraz k. 114v sprawy VIII GC 416/14)

zestawienie prac grupy do robót elektrycznych za październik 2013 r. (k. 328v)

Pismem z dnia 13 listopada 2013 r. W. H. wezwał I.#D., w związku z niewykonywaniem § 2 porozumienia, do dostarczenia do dnia 18 listopada 2013 r. wskazanych dokumentów, w tym kopii umowy między I.#D. a (...) oraz kopii protokołów odbioru u faktur VAT za okres od lipca do października.

dowód: pismo z dnia 13.11.2013 r. (k. 19-20 oraz k. 17-18 sprawy VIII GC 416/14)

Prezes zarządu spółki I.#D. wysłał W. H. kopie sporządzonych w języku angielskim zestawień wykonanych prac za okres od maja 2013 r. do października 2013 r. wraz z fakturami VAT nr (...) wystawionymi przez spółkę (...)#D. w dniach 2 września 2013 r., 17 października 2013 r., 14 listopada 2013 r. spółce (...) za wykonane prace, jak również kopią sporządzonej w języku angielskim umowy między spółką (...) a spółką (...)#D. zatytułowaną „C. No. (...)”.

niesporne

W. H. kierował do M. L. korespondencją elektroniczną, w której wskazywał początkowo, że nie otrzymał jeszcze dokumentów stosownie do § 2 porozumienia z dnia 23 lipca 2013 r., a następnie, że przesłane dokumenty nie spełniają określonych porozumieniem wymogów (m.in. nie są podpisane przez przedstawiciela spółki (...)) i nie może na ich podstawie wystawić faktury.

dowód: e-maile W. H. z dni 13.11. – 2.12.2013 r. (k. 45-46 oraz k. 43-44 sprawy VIII GC 416/14)

M. L. skierował dnia 3 grudnia 2013 r. e-mail do W. H., z którym przesłał sporządzone w języku angielskim zestawienie godzinowe prac za październik 2013 r. W treści e-maila wskazał, że jest to ostatnia rzecz, której brakowało i że **otrzymał** już wszystkie skany z oryginałów.

dowód: e-mail M. L. z dnia 3.12.2013 r. (k. 108-108v)

Dnia 3 grudnia 2013 r. W. H. skierował do (...) sp. z o.o. oświadczenie, w którym wskazał, że na podstawie art. 498 k.c. dokonał kompensaty należności I.-D. z tytułu faktury nr (...) z dnia 20 sierpnia 2013 r. w kwocie 232.998,90 zł ze swoimi należnościami z tytułu faktury nr (...) z dnia 3 grudnia 2013 r. na kwotę 46.106,10 zł, nadpłatą z faktury nr (...) r. z dnia 2 sierpnia 2013 r. w kwocie 8.000 zł, oraz „kp I.-D.” z dnia 22 października 2013 r. na kwotę 20.000 zł. Dalej wskazał, że do zapłaty na rzecz spółki (...) po dokonaniu kompensaty pozostało mu 158.892,80 zł i dokona płatności do dnia 5 grudnia 2013 r. Na oświadczeniu dokonano odręcznego dopisku „otrzymałem 4.12.13.” parafowanego przez M. L..

dowód: oświadczenie o kompensacie z dnia 3.12.2013 r. (k. 182 sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 17 lipca 2014 r. prezes zarządu spółki I. M. L. wysłał do W. H. pismo datowane na dzień 16 lipca 2014 r. zatytułowane „Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 23 lipca 2013 roku”. Wskazał w nim, że uchyla się od skutków prawnych oświadczenia o zawarciu porozumienia (umowy) datowanego na 23 lipca 2013 r., zawartego w S. pomiędzy W. H., jako przedsiębiorcą działającym pod firmą PPHU (...), a spółką (...). Podał, iż porozumienie podpisał pod wpływem groźby ze strony W. H., polegającej na uchyleniu się od zapłaty na rzecz I.-D. zaległości pieniężnych, które wywołało u M. L., jako reprezentanta spółki (...) – uzasadnione obawy co do tego, że spółce grozi poważne niebezpieczeństwo majątkowe, w związku z czym podpisał porozumienie. M. L. wskazał nadto, że żadne usługi w rzeczywistości nie były przez W. H. wykonane, jak również (pomimo podpisania porozumienia) nigdy nie miały być wykonywane. W ocenie M. L. W. H. zawarł porozumienie w złej wierze i miał na celu oszukanie I.-D. i M. L.. Jednocześnie w piśmie tym M. L. wezwał do uregulowania długów przedsiębiorstwa pod firmą (...) wobec (...) sp. z o.o.

dowód: oświadczenie z dnia 16.07.2014 r. z dowodem nadania i (...) (k. 109, 110-110v oraz k. 106, 107-107v sprawy VIII GC 416/14)

)

W. H. trzynastoma pismami datowanymi na dzień 28 lipca 2014 r. poinformował spółkę (...) o naliczeniu trzynastu kar umownych po 100.000 zł każda, zażądał zapłaty na wskazany rachunek bankowy w terminie do dnia 4 sierpnia 2014 r., pod rygorem wystąpienia na drogę sądową. W pismach tych wskazywał, że poszczególne kary umowne są naliczone za niedostarczenie kompletnej umowy w wyznaczonym terminie, nieprzekazanie dokumentów finansowych za miesiące od lipca do września 2013 r., październik 201 r., listopad i grudzień 2013 r. oraz od stycznia do czerwca 2014 r.

dowód: pisma z dnia 28.07.2014 r. z dowodem nadania (k. 47-59, 60 oraz k. 53-65, 66 sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 31 lipca 2014 r. W. H. skierował do spółki (...) pismo datowane na dzień 28 lipca 2014 r., w którym wskazał, że zwraca faktury nr (...) jako błędnie wystawione, ponieważ załączone do nich zestawienia przepracowanych godzin nie zostały pozytywnie zweryfikowane przez (...) oraz (...), z czego wywodził, że faktury wystawione na ich podstawie są nienależne. Wskazał dalej, że kontrahent zlecający (...) wykonanie tych prac zażądał wyjaśnień i uzupełnienia danych pracowników wykonujących prace na zlecenie (...), a realizowanych przez dalszego podwykonawcę I.#D., zaś w ocenie W. H. spółka (...) nie udowodniła, że prace wskazane w zestawieniach nie są jednocześnie pracami bezpośrednio jej zleconymi przez (...), a zatem, jak dalej twierdził W. H., wskazuje to na celową próbę wprowadzenia w błąd zleceniodawcy i klienta jednocześnie.

dowód: pismo z dnia 28.07.2014 r. z dowodem nadania (k. 183 sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 8 sierpnia 2014 r. W. H. skierował do spółki (...)#D. pismo, którym poinformował, że przesłane e-mailem dokumenty nie są zgodne z porozumieniem, albowiem nie mają podpisów przedstawiciela spółki (...), wskazał również, że za czerwiec przesłano dwie różne wersje z różnymi kwotami. Dalej oświadczył, że wystawia fakturę za miesiące od maja do października, przy czym faktura jest przejściowa, zaś ostateczna zostanie wystawiona po otrzymaniu dokumentacji zgodnie z porozumieniem. Jako załącznik do pisma przesłał wystawioną przez siebie fakturę VAT nr (...) na kwotę 273.603,04 zł z terminem płatności do 12 sierpnia 2014 r.

dowód: pismo z dnia 8.08.2014 r. z dowodem nadania (k. 61, 64-65 oraz k. 45, 48-49 sprawy VIII GC 416/14)

faktura nr (...) z zestawieniem prac (k. 62-63 oraz k. 46-47 sprawy VIII GC 416/14)

Pełnomocnik W. H. skierowała dnia 6 sierpnia 2014 r. do spółki (...)#D., datowane na dzień 5 sierpnia 2014 r., ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty w terminie do dnia 12 sierpnia 2014 r. na wskazany rachunek bankowy kwoty 100.000 zł tytułem kary umownej z § 5 ust. 1 porozumienia z dnia 23 lipca 2013 r. w związku z niewykonaniem przez I.-D. obowiązków wynikających z jego § 2 lit. e, a polegających na przedłożeniu W. H. kopii raportów prac, protokołu odbioru usług wykonanych przez I.-D. oraz faktur wystawionych przez I.-D. w czerwcu 2014 r.

dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 5.08.2014 r. z dowodem nadania (k. 68, 67 oraz k. 67 sprawy VIII GC 416/14)

Pełnomocnik W. H. skierowała do spółki (...) również datowane na dzień 12 sierpnia 2014 r. ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty w terminie do dnia 15 sierpnia 2014 r. na wskazany rachunek bankowy kwoty 273.630,04 zł z tytułu należności wynikającej z faktury nr (...) z dnia 8 sierpnia 2014 r. wraz z odsetkami liczonymi od dnia 13 sierpnia 2014 r.

dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty z dnia 12.08.2014 r. (k. 47-60 oraz k. 50-52 sprawy VIII GC 416/14)

Dnia 31 października 2014 r. pełnomocnik W. H. skierowała do spółki (...) oświadczenie o potrąceniu, w którym wskazała, że W. H. potrąca przysługującą spółce (...) wierzytelność wobec W. H., a wynikającą z faktury VAT nr (...) w kwocie 326 zł z wierzytelnością przysługującą W. H. wobec spółki (...) z tytułu kary umownej wynikającej z § 5 porozumienia z dnia 23 lipca 2013 r., naliczonej w związku z niewykonaniem przez I.#D. obowiązków wynikających z § 2 porozumienia, a polegających na dostarczeniu niezbędnej dokumentacji za miesiąc styczeń 2014 r., w szczególności

kopii raportów prac wraz z protokołem odbioru usług, kserokopii faktur VAT pobitych i potwierdzonych przez (...) lub innego zleceniodawcę, a także wszelkich innych dokumentów i informacji niezbędnych do prawidłowego wyliczenia należnej W. H. prowizji (§ 2 lit. d).

dowód: oświadczenie o potrąceniu z dnia 31.10.2014 r. (k. 181 sprawy VIII GC 416/14)

Sąd zważył, co następuje:

Ustalając stan faktyczny połączonych spraw Sąd oparł się na dowodach z dokumentów stanowiących dowód złożenia oświadczenia o określonej treści przez osobę, która podpisała dokument, jak również na dowodach z zeznań świadków, z przesłuchania stron, jak też innych dowodów w postaci wydruków komputerowych. Treść przedłożonych przez strony dokumentów w zasadzie nie była kwestionowana. O ile prezes zarządu pozwanej M. L. początkowo kwestionował niektóre z nich, to po okazaniu mu ich na rozprawie, potwierdził, że widnieje na nich jego podpis.

Sąd nie dał natomiast wiary twierdzeniom powoda, jakoby podejmował czynności mające doprowadzić do zawarcia umowy między (...) a pozwaną, przede wszystkim dlatego, że były one sprzeczne z jego zeznaniami co do tego, że w negocjacjach bezpośrednio nie brał udziału, a ponadto przeczył temu świadek K. I. były pracownik spółki (...), który miał wiedzę o stosunkach na budowie G. jako pracownik spółki (...). Nie można zarzucić świadkowi, ażeby jego zeznania zmierzały do opowiedzenia się po którejś ze stron, albowiem do obu odnosił się równie pozytywnie, co wskazywało również na to, że spółka (...) nie była zaangażowana w spór między stronami. Sąd uznał zeznania tego świadka za wiarygodne, znajdowały one w części poparcie w innych dowodach, w tym z dokumentów, jak też w zeznaniach świadka Ł. B. (byłego pracownika pozwanej) i przesłuchaniu stron – w części powodowej, a w części pozwanej.

Sąd pominął na podstawie art. 227 k.p.c. pozostałe wnioski dowodowe stron, albowiem okoliczności, na które miały zostać przeprowadzone, w szczególności dotyczące skuteczności złożenia oświadczenia o uchyleniu się od skutków oświadczenia woli, nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, wobec ustalenia, że czynność prawna dokonana poprzez złożenie tego oświadczenia woli była nieważna. Z kolei na podstawie art. 207 §6 k.p.c. Sąd pominął wnioski dowodowe pozwanej o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania kolejnych świadków; niezależnie od tego okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia, w szczególności dotyczące wykładni umowy – (...) zostały już dostatecznie wyjaśnione, przede wszystkim za pomocą dowodu z przesłuchania stron.

Zarówno roszczenie powoda zgłoszone w sprawie VIII GC 416/14, jak i to będące przedmiotem powództwa w sprawie VIII GC 458/14, opierało się na stosunku zobowiązaniowym ukształtowanym umową, nazwaną przez strony porozumieniem zawartym w dniu 23.07.2013 roku, przy czym pierwsze z tych roszczeń – o zapłatę kwoty 273.630,04 zł z odsetkami – obejmowało wynagrodzenie wynikające z tej umowy, stosownie do wystawionej na jej podstawie faktury VAT nr (...), natomiast drugie z roszczeń – o zapłatę kwoty 100.000 zł z odsetkami – dotyczyło kary umownej za niewykonanie przewidzianych tą umową obowiązków pozwanej za grudzień 2013 r. Biorąc pod uwagę, że roszczenie o zapłatę wynagrodzenia – kwoty 273.630,04 zł – stanowi główne roszczenie wynikające z zawartej między stronami umowy (porozumienia) Sąd w pierwszej kolejności poczynił rozważania w zakresie tego właśnie roszczenia podniesionego przez powoda, w dalszej kolejności natomiast odniósł się roszczenia o zapłatę kary umownej.

Zawarta przez strony umowa (porozumienie) datowana na dzień 23 lipca 2013 r. należy do umów nienazwanych, do których zastosowanie mają ogólne przepisy kodeksu cywilnego. Podstawę normatywną takich umów stanowi art. 353¹ k.c., zgodnie z którym strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego, zaś podstawę prawną roszczeń podnoszonych na podstawie takich umów stanowi, co do zasady, norma kompetencyjna odczytywana z art. 353 w zw. z art. 354 § 1 k.c., która przyznaje wierzycielowi uprawnienie do zażądania od dłużnika wykonania zobowiązania zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje – także w sposób odpowiadający

tym zwyczajom, zaś na dłużnika, w przypadku skorzystania z uprawnienia przez wierzyciela, nakłada nakaz uczynienia zadość temu żądaniu wierzyciela.

Przytoczony wyżej art. 353¹ statuuje w polskim systemie prawnym zasadę swobody umów, stanowiącą jedną z podstawowych zasad prawa zobowiązań, utrwaloną również w innych systemach prawnych, tak prawa kontynentalnego jak i common law. Należy przy tym wskazać, że ustawodawca nie zdefiniował jej w sposób pozytywny (co należy uznać za zabieg ze wszech miar zasadny, biorąc pod uwagę, że pojęcie „swoboda umów”, czy też precyzyjniej „swoboda kształtowania stosunku prawnego” ma dla prawa zobowiązań znaczenie analogiczne do znaczenia pojęcia „własność” dla prawa rzeczowego), lecz od strony negatywnej określił ramy, poza którymi polski system prawny nie chroni ukształtowanego wolą stron stosunku zobowiązaniowego (stosunek wykraczający poza ramy określone przez prawo trudno bowiem uznać za stosunek prawny).

To negatywne określenie granic swobody kształtowania stosunku obligacyjnego, co do jego treści i celu, zostało przez ustawodawcę dokonane poprzez ustanowienie trzech kryteriów, które muszą być spełnione łącznie. Aby zatem dany stosunek zobowiązaniowy mieścił się w granicach swobody umów (a tym samym był obligacyjnym stosunkiem prawnym) musi on spełniać wszystkie trzy ustanowione przez prawodawcę kryteria, zaś niespełnienie chociażby jednego z nich sprawia, że ukształtowanie danego stosunku wykracza poza granice tej swobody i nie korzysta z ochrony prawnej. W konsekwencji, w świetle art. 58 § 1 w zw. z art. 353¹ k.c., czynność prawna mająca doprowadzić do zawarcia tak ukształtowanego stosunku zobowiązaniowego jest bezwzględnie nieważna.

Zakreślające granice swobody kształtowania stosunku prawnego kryteria to: brak sprzeczności z właściwością (naturą) stosunku, brak sprzeczności z ustawą oraz brak sprzeczności z zasadami współżycia społecznego. O ile brak sprzeczności z ustawą (rozumianą jako każdy powszechnie obowiązujący w polskim systemie prawnym akt normatywny) oraz z zasadami współżycia społecznego nie nastęrczają trudności w zbadaniu, czy dany stosunek zobowiązaniowy w zakresie swojej treści i celu spełnia te kryteria, o tyle problematyka związana z kryterium niesprzeczności z naturą (czy też właściwością) stosunku jest bardziej złożona i prowadzi w piśmiennictwie do rozbieżności. Sąd stanął w tym zakresie na stanowisku, zgodnie z którym użycie przez ustawodawcę rozumianych synonimicznie pojęć „właściwość” i „natura” rozumieć należy jako „cechy charakterystyczne jakiegoś przedmiotu, wyróżniające go od innych”. W konsekwencji pojęcie „właściwość stosunku”, czy „natura stosunku” rozumieć należy jako „cechy charakterystyczne obligacyjnego stosunku prawnego ujmowanego jako pewien odzwierciedlony w przepisach prawnych abstrakcyjny wzorzec postępowania, które to cechy ustawodawca uznaje za istotne, a ich poszanowanie przez strony umowy za konieczne” [por. R. T., G. swobody kształtowania treści i celów umów obligacyjnych. Art. 353¹ k.c., K. 2005, s. 300 i n.]. Zaznaczenia przy tym wymaga, że natura stosunku prawnego w doktrynie niekiedy łączona jest również ze słusnością kontraktową i jest rozumiana jako sprawiedliwy model rozłożenia praw i obowiązków w danym stosunku zobowiązaniowym, ustalany przede wszystkim na podstawie regulujących go przepisów dyspozytywnych [por. E. Ł. Prawo umów konsumenckich, W. 2002, s. 368 i n.].

Badając treść i cel umowy zwanej przez strony porozumieniem zawartym w dniu 23.07.2013 roku Sąd zobowiązany był również do respektowania dyrektyw wykładni umów uregulowanych w art. 65 k.c., który stanowi w § 1, że oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje, natomiast w § 2, iż w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

W kontekście wykładni umów na podstawie art. 65 k.c. wyodrębnić można trzy poziomy wykładni oświadczeń woli jej stron: dosłowne brzmienie umowy, treść oświadczeń woli ustalaną z zastosowaniem kryteriów interpretacyjnych zawartych w art. 65 § 1 k.c., wreszcie sens oświadczeń woli ustalony przez odwołanie się do zgodnego zamiaru stron i celu umowy zgodnie z art. 65 § 2 k.c. Tak w orzecznictwie, jak i w doktrynie, przyjmuje się, że w przypadku uzyskiwania różnych wyników na poszczególnych poziomach wykładni, pierwszeństwo należy przyznać kryterium zgodnego zamiaru stron, co wprost wynika z art. 65 § 1 k.c. [por. M. S., komentarz do art. 65 k.c. (w:) red. K. P., Kodeks cywilny. Komentarz, t. I, W. 2015, L.; P. S., komentarz do art. 65 k.c. (w:) red. K. O., Kodeks cywilny. Komentarz, 2015,

L.; P. M., komentarz do art. 65 k.c. (w:) red. E. G., P. M., Kodeks cywilny. Komentarz, W. 2014, L.; wyrok SN z dnia 27.03.2013 r., sygn. I CSK 403/12, L.; wyrok SN z dnia 8 czerwca 1999 r., sygn. II CKN 379/98, OSNC 2000, nr 1, poz. 10; wyrok SA w Katowicach z dnia 22 listopada 2013 r., sygn. V ACa 481/13, L.]

Prowadzi to w istocie do przyjęcia tzw. kombinowanej metody wykładni, opartej na kryteriach subiektywnym i obiektywnym. Stosowanie jej obejmuje dwie fazy: w pierwszej fazie sens oświadczenia woli ustala się mając na uwadze rzeczywiste ukonstytuowanie się znaczenia między stronami. Oznacza to, że uznaje się za wiążący sens oświadczenia woli, w jakim zrozumiała go zarówno osoba składająca, jak i odbierająca to oświadczenie. Decydująca jest zatem rzeczywista wola stron. Podstawę prawną do stosowania w tym wypadku wykładni subiektywnej stanowi wprost art. 65 § 2 k.c. Jeżeli okaże się, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, konieczne jest przejście do drugiej, obiektywnej fazy wykładni, w której właściwy dla prawa sens oświadczenia woli ustala się na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak, jak adresat sens ten rozumiał i rozumieć powinien. Za wiążące uznać trzeba w tej fazie takie rozumienie oświadczenia woli, które jest wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. Decydujący jest normatywny punkt widzenia odbiorcy, który z należytą starannością dokonuje wykładni zmierzającej do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli. Przeważa tu ochrona zaufania odbiorcy oświadczenia woli nad wolą, a ściślej nad rozumieniem nadawcy. Nadawca bowiem formułuje oświadczenie woli i powinien uczynić to w taki sposób, aby było ono zgodnie z jego wolą rozumiane przez odbiorcę. Wykładnia obiektywna sprzyja pewności stosunków prawnych, a tym samym i pewności obrotu prawnego. Zgodnie z kombinowaną metodą wykładni, priorytetową regułą interpretacyjną oświadczeń woli, składanych indywidualnie adresatom, stanowi zatem rzeczywista wola stron. Zastosowanie tej reguły wymaga wyjaśnienia jak strony rzeczywiście zrozumiały złożone oświadczenie woli, a w szczególności, jaki sens łączyły z użytym w oświadczeniu woli zwrotem lub wyrażeniem. W razie ustalenia, że były to te same treści myślowe, pojmowany zgodnie sens oświadczenia woli trzeba uznać za wiążący. Jeżeli chodzi o oświadczenia woli ujęte w formie pisemnej, czyli wyrażone w dokumencie, to sens tych oświadczeń ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. W procesie jego interpretacji podstawowa rola przypada językowym regułom znaczeniowym. Wykładni poszczególnych wyrażeń dokonuje się z uwzględnieniem kontekstu, w tym także związków treściowych występujących między zawartymi w tekście postanowieniami. Uwzględnieniu podlegają również okoliczności, w jakich oświadczenie woli zostało złożone, jeżeli dokument obejmuje takie informacje, a także cel oświadczenia woli wskazany w tekście lub zrekonstruowany na podstawie zawartych w nim postanowień [tak: uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 29.06.1995 r., sygn. III CZP 66/95, OSNC 1995 nr 12, poz. 168].

Stosując się do wskazanych wyżej dyrektyw wykładni Sąd w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że w preambule dokumentu zatytułowanego „Porozumienie [...]” wskazano na okoliczności towarzyszące jego podpisywaniu, a mianowicie fakt, iż powód był wówczas podwykonawcą spółki (...) na budowie G. w Ś., zaś pozwana również chciała wykonywać roboty na tejże budowie. Bezpośrednio w treści tego dokumentu wskazano również na jego cel (w § 1 „Przedmiot umowy”), a mianowicie ustalenie warunków przekazywania i wysokości świadczenia pieniężnego, określanego pojęciem „prowizja”, przez pozwaną na rzecz powoda „za pośrednictwo przy zawieraniu umów [...] zawieranych pomiędzy (...) sp. z o.o. [pozwaną] a (...). (...) [...] lub każdym innym podmiotem pracującym na terminalu (...) w Ś.”. Dalej wskazano, że powód „wprowadził” pozwaną na budowę i „skontaktował ze sobą” powódkę i spółkę (...), by wreszcie wskazać, że powód wykonał na rzecz pozwanej usługę pośrednictwa – w tekście posłużono się wyrażeniem „w związku z wykonaniem [...] usługi (...)#D. zapłaci” wskazującym, że czynność pośredniczenia przez powoda została już wykonana w przeszłości, w związku z czym pozwana zapłaci – w przyszłości – w określony sposób obliczone wynagrodzenie (prowizję). Obliczeniu tego wynagrodzenia miały służyć nałożone w § 2 porozumienia na pozwaną obowiązki, sprowadzające się do szczegółowego informowania o zachowaniach pozwanej na budowie (np. zawieranych umowach), jak również o ilości wykonanych prac, które to obowiązki zostały obwarowane rygorem naliczenia kary umownej (§ 5 porozumienia) w wysokości 100.000 zł za każde pojedyncze naruszenie.

Szczególnego podkreślenia wymaga przy tym fakt, iż z samego tekstu dokumentu zatytułowanego „Porozumienie [...]” nie wynika żaden obowiązek po stronie powoda, w szczególności obowiązek świadczenia w przyszłości pośrednictwa

na rzecz pozwanej, i to ani wprost nazwanego pośrednictwem, ani też wskazanego poprzez zespół czynności składający się zwykle na czynność pośredniczenia.

Uzupełniając kontekst o istotne okoliczności towarzyszące podpisywaniu dokumentu „Porozumienie [...]”, a wprost z dokumentu tego niewynikające, zaś ustalone na podstawie innych dowodów przeprowadzonych przez Sąd w toku procesu, a nadto w istocie niebędące okolicznościami spornymi, należy wskazać, że pozwana była pierwotnie podwykonawcą powoda, będącego z kolei podwykonawcą spółki (...), i wykonywała prace zlecone przez spółkę (...) powodowi. Sytuacja zmieniła się w połowie lipca 2013 r. w ten sposób, że co do niektórych prac (w ograniczonym zakresie) pozwana nadal była podwykonawcą powoda (grupa do robót elektrycznych), a w pozostałym zakresie pozwana została podwykonawcą spółki (...), z którą zawarła stosowne umowy.

Zaznaczenia również wymaga, że gdy powód wprowadzał pozwaną na plac budowy jako swojego podwykonawcę, był zobowiązany do jej zgłoszenia spółce (...) jako generalnemu wykonawcy (art. 647¹ § 3 k.c.) i zgłoszenia tego dokonał. Istotne jest również, że, jak sam przyznał, nie brał udziału w rozmowach prowadzonych przez reprezentantów spółki (...) – prezesa zarządu pozwanej, co potwierdził również świadek K. I. – pracownik spółki (...), a także prezes zarządu pozwanej – M. L.. Co więcej, jak wskazał K. I., powód nie był początkowo nawet oficjalnie informowany o fakcie prowadzenia rozmów dotyczących zawarcia umowy o podwykonawstwo między spółką (...) a pozwaną. Powód o negocjacjach między pozwaną a (...) dowiedział się dopiero, gdy wystąpiono do niego po cennik usług z umowy między powodem a pozwaną, ażeby stanowił on podstawę negocjacji cenowych między spółką (...) a pozwaną. K. I. wskazał również na motywację, którą kierowała się (...) zawierając umowę o podwykonawstwo z pozwaną, a sprowadzała się ona do zwiększenia efektywności prac poprzez osobiste sprawowanie kontroli nad poczynaniami pozwanej na budowie. Co więcej, świadek ten nie wskazał, ażeby na działania spółki (...) wpływ miały jakiegokolwiek starania powoda zmierzające do przekonania jej, aby zawarła umowę o podwykonawstwo z pozwaną. Nadto, zarówno świadek K. I., jak i prezes zarządu pozwanej M. L., byli zgodni, że to spółka (...) pierwsza wystąpiła do pozwanej z propozycją zawarcia umowy o podwykonawstwo.

Mając za punkt odniesienia powyższe ustalenia dotyczące brzmienia postanowień zawartych w dokumencie zatytułowanym „Porozumienie [...]”, a także powyższe okoliczności towarzyszące jego podpisaniu, a wynikające z przeprowadzonych w sprawie dowodów, Sąd zbadał zamiar, jaki przyświecał stronom. Jak wynika z prezentowanych przez strony w toku procesu stanowisk oraz z ich przesłuchania, nie było zamiarem żadnej z nich, ażeby powód przez czas trwania budowy G. w Ś. pośredniczył w zawieraniu umów przez pozwaną z innymi podmiotami podejmującymi jakiegokolwiek działania na tej budowie, w szczególności, by podejmował kroki w celu stworzenia korzystnych warunków do zawarcia jakichkolwiek umów przez pozwaną z jakimkolwiek innym podmiotem działającym na budowie G.. Co znamienne, zamiar stron zgodny jest jedynie co do tego, że powód nie miał w przyszłości świadczyć na rzecz pozwanej na podstawie dokumentu „Porozumienie [...]” żadnej usługi, w szczególności pośrednictwa. Konfrontując te ustalenia z ustaleniami poczynionymi na podstawie samego brzmienia postanowień zawartych w dokumencie „Porozumienie [...]”, należy uznać, że są one pod tym względem ze sobą zgodne.

W pozostałym zakresie brak było, wedle subiektywnej wykładni umów, zgodnego zamiaru powoda i pozwanej, albowiem powód, jak wskazał podczas przesłuchania go w charakterze strony, dążył do tego, aby zapewnić sobie zapłatę różnicy między zyskiem na wynagrodzeniu, jakie pozwana miała uzyskać pracując jako podwykonawca spółki (...), a zyskiem na wynagrodzeniu, jakie pozwana uzyskiwała pracując jako podwykonawca powoda. Ustalenie, że taki był rzeczywisty zamiar powoda, potwierdzają zeznania świadka G. C., który był pracownikiem powoda, który, że przy zawarciu porozumienia z pozwaną powodowi chodziło o to, ażeby uzyskać od niej jakieś środki pieniężne. Powód podstawy do żądania takiej zapłaty od powódki upatrywał w tym, że jego działania (w przeszłości – przed podpisaniem porozumienia) stanowiły *conditio sine qua non* zawarcia umowy o podwykonawstwo między pozwaną a spółką (...).

Odnosnie zamiaru, jaki przyświecał pozwanej wywodziła ona, że M. L. działał w warunkach gróźb ze strony powoda, iż nie uiszczy on należnej pozwanej zapłaty. W toku procesu okoliczności tej jednak nie udowodniła, (pomimo udowodnienia, że niedługo po podpisaniu dokumentu „Porozumienie [...]”, tj. 7 sierpnia 2013 r., powód uiszczył znaczną kwotę należności pozwanej). Ustalenie, czy pozwana działała pod wpływem groźby i czy następnie skutecznie złożyła

oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych, okazało się jednak, z uwagi na poczynione przez Sąd ustalenia, mieć wtórne znaczenie. Istotne było natomiast ustalenie, że pozwanej – reprezentowanej przez prezesa zarządu M. L. – nie przyświecał w podpisaniu porozumienia cel w postaci korzystania z usług pośrednictwa, świadczonych przez powoda, a jedynie wykonywanie robót bezpośrednio na rzecz (...). Ten brak zamiaru, omówiony już wcześniej, znajduje poparcie również w efekcie dokonanej przez Sąd wykładni obiektywnej postanowień dokumentu zatytułowanego „Porozumienie [...]”.

Dokonując zbadania w powyższy sposób treści i celu ukształtowanego przez powoda i pozwaną stosunku obligacyjnego, mającego wyraz w dokumencie, któremu strony nadały nazwę „Porozumienie zawarte w dniu 23.07.2013 roku [...]”, Sąd stwierdził, że wykraczają one poza granice swobody kształtowania stosunku prawnego, a zatem są sprzeczne z art. 353¹ k.c., co w konsekwencji doprowadziło do stwierdzenia, na podstawie art. 58 § 1 k.c., bezwzględnej nieważności czynności prawnej zawarcia przez powoda i pozwaną umowy zwanej porozumieniem z dnia 23.07.2013 roku.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sposób w jaki ukształtowano treść stosunku prawnego w dokumencie zatytułowanym „Porozumienie [...]” uderza przede wszystkim w naturę obligacyjnego stosunku cywilnoprawnego – i to nie tylko związanego z naturą umowy nienazwanej pośrednictwa, ale stosunku cywilnoprawnego jako takiego. Do natury wszystkich bowiem stosunków cywilnoprawnych, czy też inaczej zwanych prywatnoprawnymi, należy, co oczywiste, równorzędność stron (w odróżnieniu od stosunków administracyjnych, czy karnoprawnych), podczas gdy stosunek ukształtowany dokumentem „Porozumienie [...]” zasadę równorzędności stron stosunku cywilnoprawnego przekreśla. Jedynie na pozwaną nakłada bowiem obowiązki (jednocześnie żadnych uprawnień) związane z realizacją umowy, natomiast powodowi przyznaje jedynie uprawnienia, nie nakładając nań żadnych obowiązków (podczas gdy umowa jest stosunkiem dwustronnie zobowiązującym). Co więcej, jak wynika z przesłuchania M. L., a także z zeznań świadka G. C., między stronami poszczególne postanowienia umowy nie były szczegółowo negocjowane, lecz M. L. miał przynieść do biura powoda podpisany przez siebie egzemplarz porozumienia, którego projekt przygotował powód.

Towarzyszył temu fakt, iż w tym czasie po stronie powoda pozostawały zobowiązania z tytułu faktur wystawionych przez pozwaną na łączną kwotę przekraczającą 600.000 zł (choć nie wykazano, że były one wówczas już wymagalne), zaś dnia 7 sierpnia 2013 r., przeważającą ich część opłacił. Ponadto niesporną między stronami była kwestia, że powód nie płacił pozwanej w terminie, w którym pozwana się domagała, aczkolwiek należy wskazać, że z łączącej powoda i pozwaną umowy nr (...) (...) (...) wynika, że płatność miała nastąpić w ciągu 14 dni od dnia otrzymania płatności na konto powoda od spółki (...) za prace wykonane przez pozwaną, a nie, jak domagała się pozwana, w terminie 30 dni od doręczenia faktury.

Nadto, jak wynika z zeznań świadka K. I. – w toku realizacji budowy dalsi podwykonawcy sygnalizowali spółce (...) zatory płatnicze. Powyższe okoliczności choć nie uzasadniają twierdzenia M. L. co do tego, że podpisując dokument zatytułowany „Porozumienie [...]” działał w warunkach groźby ze strony powoda, czynią wiarygodnym działanie pod presją ekonomiczną.

Takie ukształtowanie stosunku obligacyjnego jak wskazano wyżej przeczy innej cesze stosunku zobowiązaniowego stosunku cywilnoprawnego, związanej jednak dalej z równorzędnością stron. Natura bowiem umowy w stosunkach gospodarczych i generowanego przez nią stosunku sprowadza się do tego, że wyraża ona i pozwala realizować interes każdej ze stron, ponieważ zaś interesy te bywają przeciwstawne, istotą umowy stanowi uzgodnienie woli stron, wyrażającej ich interesy [por. uchwała SN (7) z dnia 22.05.1991 r., sygn. III CZP 15/91]. W omawianym przypadku doszło do zachwiania realizacji interesu każdej ze stron, skoro Porozumienie jedynie na pozwaną nakładało obowiązki, i jedynie na powoda – uprawnienia.

Przechodząc od natury obligacyjnych stosunków cywilnoprawnych jako takich, do natury umowy nienazwanej, jaką jest umowa o pośrednictwo, należy wskazać, że również z naturą tego stosunku cywilnoprawnego treść i cel (...) są sprzeczne. Przedmiotem świadczenia pośrednika jest bowiem doprowadzenie do zawarcia określonej umowy i to

osiągnięcie tego celu, a nie nakład pracy i poniesione wydatki, są warunkiem wynagrodzenia pośrednika. Wskazać należy, że świadczenie powoda w (...), które miał spełnić w przyszłości wcale nie zostało określone (w szczególności nie zostało określone jako doprowadzenie w przyszłości do zawarcia określonej umowy), a jedynie wskazano, że czynność pośrednictwa już wykonał (w tym kontekście należałoby uznać, że umowa została zawarta wcześniej w dowolnej formie, a następnie jedynie potwierdzona w formie pisemnej – żadna ze stron nie przedstawiła jednak ani twierdzeń, ani dowodów na okoliczność zawarcia przez powoda i pozwaną umowy o pośrednictwo przed datą wskazaną w dokumencie zatytułowanym „Porozumienie zawarte w dniu 23.07.2013 roku”).

Jak już wskazano, zgodnym zamiarem stron nie było, aby powód w przyszłości wykonywał na rzecz pozwanej usługi pośrednictwa. Jak wynika z wyżej przeprowadzonej przez Sąd wykładni umowy świadczenie powoda, za które miałby na mocy (...) otrzymywać od pozwanej wynagrodzenie określane jako „prowizja”, miało się sprowadzać do tego, że zlecił pozwanej, jako swojemu podwykonawcy, wykonanie określonych zleconych mu przez spółkę (...) prac, zgłosił pozwaną spółce (...) jako swojego podwykonawcę, wraz z przedłożeniem projektu zawartej między powodem a pozwaną umowy o podwykonawstwo (co sam określał jako „przedstawienie” pozwanej spółce (...)), a to w konsekwencji pozwoliło spółce (...) na poznanie pozwanej, aby – finalnie – doprowadzić do zawarcia umowy o podwykonawstwo między spółką (...) a pozwaną. Tak zarysowanego „świadczenia” powoda w żaden sposób nie można rozpatrywać jako doprowadzenia do zawarcia określonej umowy, a zatem jako świadczenia charakterystycznego dla umowy o pośrednictwo. Przede wszystkim wymaga bowiem podkreślenia, że „świadczenie” to (a zatem zatrudnienie pozwanej przez powoda jako dalszego podwykonawcę – oraz zgłoszenie tego dalszego podwykonawcy generalnemu realizatorowi inwestycji ((...)) nie było w żaden sposób ukierunkowane na doprowadzenie do zawarcia w przyszłości umowy o podwykonawstwo, (czy jakiegokolwiek innej), między pozwaną, a spółką (...). Co istotne, sam powód nie podnosił nawet twierdzeń, zgodnie z którymi taki cel miałby mu przyświecać od początku, czy chociażby uświadamiał sobie, że do takiego efektu może zatrudnienie pozwanej doprowadzić, a jedynie wskazywał na fakt, iż gdyby nie zatrudnił pozwanej jako swojego podwykonawcy, to nie doszłoby do zawarcia umowy między pozwaną a spółką (...), bowiem spółka (...) najprawdopodobniej nigdy nie dowiedziałyby się o istnieniu pozwanej, jak również pozwana nie byłaby w stanie wygrać wówczas przetargu rozpisanego przez spółkę (...).

Co więcej, tak zdekonstruowanego w oparciu o przeprowadzone dowody „świadczenia” powoda w ogóle nie można rozpatrywać jako świadczenie na rzecz pozwanej, w zamian za spełnienie którego miałyby się zobowiązać do świadczenia (pieniężnego) na rzecz powoda. Zgłoszenie swojego podwykonawcy przez powoda generalnemu wykonawcy tj. spółce (...), stanowiło bowiem jego ustawowy obowiązek stosownie do treści art. 647¹ § 3 k.c. W art. 647¹ § 2 k.c. zawarta została norma nakazująca wykonawcy chcącemu zawrzeć umowę z podwykonawcą uzyskanie zgody inwestora na zawarcie tej umowy, natomiast z art. 647¹ § 3 w zw. z § 2 k.c. wynika norma odpowiednio nakładająca ten nakaz na podwykonawcę chcącego zawrzeć umowę z dalszym podwykonawcą.

Ponadto treść i cel ukształtowanego porozumieniem stosunku obligacyjnego są sprzeczne nie tylko z naturą obligacyjnych stosunków cywilnoprawnych jako takich i z naturą umowy pośrednictwa, ale również są sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, a mianowicie tzw. słuszności (sprawiedliwości) kontraktowej, rozumianej jako równomierny rozkład uprawnień i obowiązków w stosunku prawnym, czy też korzyści i ciężarów oraz szans i ryzyka związanego z powstaniem i realizacją tego stosunku; przede wszystkim ocenie pod tym kątem podlega stosunek wartości świadczeń w umowach wzajemnych czy też, szerzej, dwustronnie zobowiązujących [por. Z. R. w: (...), t. 2, s. 252 i n., R. T., G...., s. 437 i n.].

W świetle powyższych rozważań uzasadniona jest konstatacja, iż treść i cel stosunku ukształtowanego (...) narusza przepis art. 353¹ k.c. pod względem kryterium zgodności z naturą stosunku oraz zasadami współżycia społecznego (a konkretnie zasadą słuszności kontraktowej).

Zgodnie z art. 58 § 1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą albo mająca na celu obejście ustawy jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Czynność prawna obejmująca zawarcie (...) jest zatem nieważna jako

sprzeczna z art. 353¹ k.c. Ponieważ nieważnością (...) dotknięte jest właściwie co do swoich essentialia negotii, nie może znaleźć zastosowania również art. 58 § 3 k.c.

Z tych też względów Sąd oddalił roszczenie powoda o zapłatę kwoty 273.630,04 zł z ustawowymi odsetkami oparte na § 2 umowy zatytułowanej „Porozumienie zawarte w dniu 23.07.2013 roku w S. [...]”.

O kosztach postępowania co do powyższego roszczenia wniesionego w połączonej sprawie VIII GC 416/14 Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., albowiem pozwana wygrała w całości. Na poniesione przez nią koszty niezbędne do celowej obrony w wysokości 7.217 zł złożyły się koszty wynagrodzenia jednego zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem, stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. w wysokości 7.200 zł stosownie do § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) oraz opłata skarbową od udzielenia pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Odnośnie roszczenia powoda o zapłatę kary umownej w wysokości 100.000 zł z ustawowymi odsetkami opartego na § 5 umowy zatytułowanej „Porozumienie zawarte w dniu 23.07.2013 roku w S. [...]” w zw. z art. 483 § 1 k.c. należy wskazać, że z uwagi na szczegółowo omówioną wyżej przez Sąd nieważność czynności prawnej na podstawie art. 58 § 1 k.c., również to żądanie nie mogło być uwzględnione .

Art. 483 § 1 k.c. stanowi, że można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna), przy czym do zrekonstruowania normy wynikającej z tego przepisu niezbędny jest art. 471 k.c., zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W konsekwencji z przepisów tych wynika, że wierzyciel (powód w niniejszej sprawie) domagając się zapłaty kary umownej przez dłużnika (pozwaną) musi, zgodnie ze spoczywającym na nim ciężarem dowodu, stosownie do art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., wykazać, że została zawarta między stronami skutecznie zawarta umowa, w której zastrzeżono karę umowną, karę tę zastrzeżono za spełnienie świadczenia niepieniężnego, oraz że dłużnik nie wykonał (bądź nienależycie wykonał) zobowiązanie. Dłużnik może natomiast uwolnić się od odpowiedzialności z tytułu kary umownej wykazując, że niewykonanie, bądź nienależyte wykonanie zobowiązania, które rzeczywiście nastąpiło, nastąpiło z powodu okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Należy wskazać, że nie została spełniona już pierwsza z wymienionych przesłanek, tzn. że zawarto skutecznie umowę, w której zastrzeżono karę umowną, której wierzyciel dochodzi. W niniejszej sprawie Sąd stwierdził, że czynność dokonana przez powoda i pozwaną – zawarcie umowy zatytułowanej „POROZUMIENIE zawarte w dniu 23.07.2013 roku w S. [...]” – jest nieważna z powodu jej sprzeczności z art. 353¹ k.c., co w konsekwencji było wystarczające do oddalenia powództwa o zapłatę kary umownej.

Co więcej, sposób ukształtowania obowiązków pozwanej, za których pojedyncze niewykonanie miała być naliczana kara umowna, wzmacniał argumentację przemawiającą za przyjęciem, że treść i cel stosunku obligacyjnego – umowy zatytułowanej „Porozumienie [...]” – są sprzeczne z naturą obligacyjnego stosunku cywilnoprawnego jako takiego, jak również z zasadami współżycia społecznego, a konkretnie z zasadą słuszności kontraktowej. Podkreślenia przy tym wymaga, że choć powód domagał się w niniejszej sprawie zasądzenia kary umownej za niewykonanie obowiązków informacyjnych określonych w § 2 (...) za grudzień 2013 r. w wysokości 100.000 zł, to z przeprowadzonych dowodów wynika, że naliczył pozwanej karę umowną w łącznej wysokości 1.300.000 zł (trzynastoma pismami skierowanymi do pozwanej, a informującymi o naliczeniu kary umownej). Tymczasem wystawiona przez niego faktura nr (...) za „spełnione” świadczenie główne wynikające z (...), opiewała na kwotę 273.630,04 zł, przy czym była to kwota „prowizji” za więcej niż jeden miesiąc, podczas gdy kara umowna mogłaby być, stosownie do postanowień (...) naliczona za każde pojedyncze niewykonanie obowiązku z § 2, a zatem nawet za niedostarczenie w terminie pojedynczego dokumentu spełniającego wymóg potwierdzenia jego treści przez spółkę (...). Takie

ukształtowanie obowiązków naruszało zasadę słuszności kontraktowej, niezależnie do zarzutu miarkowania kary umownej podniesionego przez pozwaną.

O kosztach postępowania co do powyższego roszczenia wniesionego w sprawie VIII GC 458/14 Sąd orzekł na podstawie art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c., albowiem pozwana wygrała sprawę w całości. Na poniesione przez nią koszty niezbędne do celowej obrony w wysokości 3.617 zł złożyły się koszty wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika będącego adwokatem, stosownie do art. 98 § 3 k.p.c. w wysokości 3.600 zł stosownie do § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461) oraz opłata skarbową od udzielenia pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.